

Tematica Institutului de istorie „Nicolae Iorga” – programul post-doctoral 1 octombrie 2010-1 octombrie 2012,

Tema 1: Istoria Mării Negre

Cercetările de istorie a Mării Negre au deja o vârstă venerabilă, lucrările de pionierat ale lui Nicolai Murzakevici și Mihail Volkov datând din primele decenii ale secolului al XIX-lea, dar meritul de a fi fixat individualitatea acestei mări în istoriografia universală revine lui Gheorghe I. Brătianu. De la publicarea contribuțiilor sale domeniul s-a îmbogățit continuu prin publicarea de noi documente și printr-o diversificare considerabilă a abordărilor și metodelor de cercetare.

Propunând istoria Mării Negre ca temă de cercetare pentru proiectul de burse post-doctorale, Institutul de Istorie „Nicolae Iorga” a avut în vedere nu numai asigurarea continuității într-un domeniu de cercetare în care istoriografia românească are o lungă tradiție, dar și necesitatea înnoirii discursului. Este o realitate faptul că majoritatea contribuțiilor post-belice s-a concentrat pe istoria politică, mai exact a luptei pentru hegemonie între diferite puteri de-a lungul istoriei. Fără a respinge astfel de cercetări, în măsura în care pot contribui la aprofundarea cunoștințelor, proiectul dorește să încurajeze subiecte de istorie socială, istorie economică, istoria navigației și cartografiei, microistorie, istoria reprezentărilor (mai exact faptul că Marea Neagră este adeseori concepută ca un întreg – de ex. în pretențiile suveranilor, dar în alte situații apare ca un ansamblu de mări separate – precum într-un portulan pisan de sec. XII, ca o înlănțuire de porturi, ca o rețea de drumuri comerciale ș.a.m.d.) dintr-un interval cronologic cuprins între secolele VII și XX.

Vor fi încurajate proiectele care prin surse, tematică, metodologie vor putea contribui în chip substanțial la dezvoltarea cunoștințelor în domeniu.

No.1 Theme

The Black Sea's history

The Black Sea's historical researches are already old enough, the pioneer works of Nicolai Murzakevici and Mihail Volkov dating since the beginning of 19-th century, but Gheorghe I. Brătianu had the merit to be the first which figured out the Black Sea's individuality, in the frame of universal history. Since then the field was continuous enriched with new documents' editions and with a large amount of approaches and research's methods.

Proposing the Black Sea history as one of the major theme of the post doctoral project, “Nicolae Iorga” Institute of history aimed not only the continuity of a traditional Romanian

historical field, but also the renewal's necessity of the approaches. It is a fact that the majority of contributions, after the Second World War, were focused on the political history, namely on the struggle for hegemony, all along history, between different powers. Our project doesn't reject this kind of researches, but wishes, mainly, to encourage the topics concerning social history, economic history, shipping and cartography history. It is also important to think to the history of concepts, considering that Black Sea was often seen as a whole, when it is the question of the sovereign pretensions. Some time, when we have to deal with geographical and commercial descriptions, the Black Sea is seen like a structure of different seas, as a harbors' succession (E.g. the Pisan harbors description from 12-th century). Other time, and we have in mind a long chronological period – from 7th to 20-th century – the Black Sea was conceived like a net of commercial routes.

Considering all these possible approaches, “Nicolae Iorga” Institute of history will encourage the projects that, by the sources, methods and topics, can give a major contribution to the development of the knowledge in this field.

Tema 2: Creștinătate și Islam

Din momentul expansiunii arabe până în zilele noastre raporturile dintre Creștinătate și Islam au constituit o permanență a istoriei văzută, de foarte multe ori, ca o permanentă ciocnire între două civilizații incompatibile. Ultimele decenii au nuanțat foarte mult dezbaterile insistându-se pe ideea că între lumea creștină și cea musulmană au existat nu numai momente de conflict, dar și numeroase puncte de contact, de schimburi, de influențe reciproce.

Propunerea acestei teme de cercetare pentru proiectul de burse post-doctorale are în vedere încurajarea cercetărilor care vor dori să surprindă complexitatea problemelor celor două arii de civilizații de la nașterea Islamului și până în zilele noastre. Candidații pot propune subiecte din diferite domenii de la tradiționalele cercetări de istorie a cruciadelor „clasice” sau târzii, la raporturile Bizanțului sau a lumii ortodoxe cu lumea musulmană, la circulația mărfurilor și negustorilor, la relatări de călătorie, percepția „celuilalt”.

Sunt așteptate cu interes și proiecte științifice referitoare la istoria modernă și contemporană, pentru că este bine știut faptul că evenimentele și evoluțiile din perioada medievală au dus la situațiile specifice de astăzi, într-o vastă arie culturală, ce se întinde din Oceanul Indian, până în Africa și în Balcanii de astăzi. Această tematică ia în considerație faptul că nu este vorba doar de confruntarea între două religii universale, care își găsesc rădăcinile în Vechiul Testament, ci și de conflictul sau de apropierea între două arii de civilizație, care în decursul istoriei au putut găsi și modalități de dialog, împrumutându-și reciproc modele. De asemenea, vorbind despre istoria modernă și contemporană, se pune problema cât de mult relațiile dintre cele două culturi și civilizații sunt conflictuale, dacă și cum a fost și este posibilă apropierea. Modelul Imperiului otoman în secolul al XIX-lea și al Turciei moderne este clasic pentru ideea de apropiere și de conlucrare, dincolo de granițele religioase. Pe de altă parte există însă problemele lăsate în urmă de colonialism, cele aduse de renașterea fundamentalismului islamic, de terorism, ca și de

importantele zăcăminte petroliere din Golful Persic, cu implicații economice globale; după cum nici lungul și sângerosul conflict legat de existența statului palestinian nu trebuie uitat și nici evoluțiile specifice din lumea arabă și musulmană, puse adesea în contextul unei confruntări religioase, dar cu mize de natură politică și economică.

Vor fi încurajate proiectele care prin surse, tematică, metodologie vor putea contribui în chip substanțial la dezvoltarea cunoștințelor în domeniu.

No.2 Theme

Christianity and Islam

From the very beginning of the Arabian conquest, in territories from Asia, North Africa and Iberia, the contacts between Christianity and the Islam were a permanent presence in the world history. Many times these contact were conceived like a collision which could not be avoid. The last decades gave a lot of nuances to this debate, and the most important fact was the idea that the Christian world and the Islam couldn't live a continuous war, and, besides the conflicts, was also a lot of peaceful contacts, commercial exchanges and, the most important of all, cultural influences.

This theme, as a part of "Nicolae Iorga" Institute's post doctoral program, aims to encourage the researches focused on the very complex problems, concerning the two civilization areas, since the 7-th century to our days. Topics are waited from different fields of research. It is the question of those traditional, such as: Arabian conquest, crusades (in classical age or in the late period), and the relations between Byzantine Empire and Orthodoxy with Muslim world. Also a new approach of the commercial exchanges and the merchants experience, related with the travel accounts, are important, and, equally, the *image of the other*, understood as a connection between the construction of the identity and the image of the stranger.

The projects about modern and contemporary studies are, also, waited with interest, because the medieval issues are important to understand a large area of civilization, from Pacific Ocean and Africa, to the Balkans territories, from our days. It is not only a confrontation between tow universal religions – originated, equally, from the Jewish Bible – but also it is the collision between two cultures, or between West and East.

The problem is how much, in the modern and contemporary history, the relation is one of conflict, and how it was possible an understanding. The model of the Ottoman Empire and after that the example of modern Turkey is classical. Besides that, we have to deal with many other issues of the colonial world, of the renewal of Islam fundamentalism, and terrorism, with important petroleum resources in Persian Gulf and economic conflicts, with a lot of regional conflicts from Palestine, to Iran and Iraq, etc.

Considering all these possible approaches, "Nicolae Iorga" Institute of history will encourage the projects that, by sources, methods and topics, can give a major contribution to the development of the knowledge in this field.

